

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Ps/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220201312
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8220201312.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD., v právnej veci o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony S. E., H.. XX.XX.XXXX, C. E. X, XXX XX C., zast. procesným opatrovníkom: A. E., H.. XX.XX.XXXX, C. O.D. XXX/X, XXX XX C., na návrh navrhovateľa: P. S. E., H.. XX.XX.XXXX, C. Ľ. XXX/XX, XXX XX C., právne zastúpeného: Mgr. Oto Saloky, advokát, Hlavná 94, 080 01 Prešov, za účasti Okresnej prokuratúry Bardejov, takto

rozhodol:

I. Obmedzuje sa S. E., H.. XX.XX.XXXX v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilá:

- spisovať akékoľvek právne úkony, ktorými by spravovala, prevádzala či nadobúdala majetok, či iné úkony pre prípad smrti
- uzatvárať, spisovať, podpisovať akékoľvek právne úkony, ktorými by nadobúdala práva, či brala na seba záväzky ako dlžník, či iný účastník záväzkových vzťahov vyplývajúcich najmä zo zmlúv o pôžičke, úvere
- samostatne hospodáriť a nakladať s financiami presahujúcimi 50,- Eur mesačne, v zmysle nakladania s dôchodkom, či inými dávkami
- rozhodovať v súvislosti so svojim zdravotným stavom, pervazívnou vývinovou poruchou - autizmom, ktorá nie je prechodná, o svojej liečbe, hospitalizácii, či umiestnení v sociálnych zariadeniach.

II. Súd u s t a n o v u j e S. E., H.. XX.XX.XXXX za opatrovníka P. S. E., H.. XX.XX.XXXX, C. Ľ. XXX/XX, XXX XX C., ktorý je povinný sa o ňu starať, chrániť jej záujmy, zastupovať ju a spravovať jej majetok v rozsahu, v ktorom nemôže S. E. konať samostatne.

III. Opatrovník je p o v i n ý počas zastupovania opatrovanca podávať súdu správy o jeho činnosti, o pomeroch nesvojprávneho a o nakladaní s jeho majetkom vždy do 31.12. každého kalendárneho roka počínajúc kalendárnym rokom 2021.

IV. Žiaden z účastníkov a štát n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podaním zo dňa 21.7.2020 sa navrhovateľ domáhal obmedzenia spôsobilosti na právne úkony svojej dcéry S. E., Q.. E. z dôvodu, že trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná a pre ktorú je schopná robiť len niektoré právne úkony.

2. Podaním doručeným súdu dňa 12.8.2020 oznámil vstup do konania podľa § 13 ods. 1 CMP v spojení s § 231 písm. a) CMP prokurátor Okresnej prokuratúry Bardejov.

3. Uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 7Ps/5/2020-30 zo dňa 12.8.2020 bola vo veci ustanovená znalkyňa Z.. M. C., znalkyňa v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria, za účelom vyšetrenia zdravotného stavu S. E.. Ustanovená znalkyňa dňa 1.10.2020 predložila súdu vypracovaný znalecký posudok č. 14/2020 zo dňa 21.9.2020.

4. Uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 7Ps/5/2020-28 zo dňa 12.8.2020 bol S. E. v zmysle § 240 ods. 1 CMP v spojení s § 71 CSP ustanovený procesný opatrovník A. E., H.. XX.X.XXXX, C. O.D. XXX/X, XXX XX C., starý otec S. E..

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 16.12.2020, na ktoré riadne a včas predvolal všetkých účastníkov konania, pričom sa všetci účastníci konania na pojednávanie dostavili.

6. Súd na nariadenom pojednávaní vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov konania, znalkyne, ďalej oboznámením znaleckého posudku a ostatnými v spise pripojenými listinnými dôkazmi, pričom zistil nasledovné:

7. Zo znaleckého posudku Z.. M. C. plynie, že u posudzovanej S. E. sa jedná o manifestáciu autistického syndrómu v rámci pervazívnej vývinovej poruchy - autizmu. Táto porucha so začiatkom v detstve nie je prechodného charakteru, aktuálne dostupnou liečbou nie je kauzálne ovplyvniteľná, teda liečiteľná, ak, tak len na symptomatickej úrovni /napr. spánok, agresivita, nepokoj/, liečebným a špecifickým odborným prístupom je možné najvyššie preventívne zamedziť rozvoju porúch osobnosti, a teda podstata tejto poruchy ju robí odkázanou na pomoc inej osoby pri zaobstarávaní si základných životných potrieb. V dôsledku vyššie popísanej poruchy menovaná nie je schopná chápať právne úkony v zmysle spisovania akýchkoľvek právnych úkonov, ktorými by spravovala, prevádzala či nadobúdala majetok či úkony pre prípad smrti, uzatvárať, spisovať, podpisovať akékoľvek právne úkony, ktorými by nadobúdala práva či brala na seba záväzky ako dlžník či iný účastník záväzkových vzťahov vyplývajúcich najmä zo zmlúv o pôžičke, úvere, samostatne hospodáriť a nakladať s financiami presahujúcimi sumu 50,- eur mesačne, v zmysle nakladania s dôchodkom či inými dávkami a v súvislosti so svojím zdravotným stavom - pervazívnou vývinovou poruchou - autizmom, ktorá nie je prechodná, je u menovanej dôvodné aj obmedzenie rozhodovať o svojej liečbe, hospitalizácii či umiestnení v sociálnych zariadeniach.

8. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

9. Podľa § 10 ods. 2 OZ ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

10. Podľa § 10 ods. 3 OZ súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

11. Podľa § 26 OZ pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia.

12. Podľa § 27 ods. 2 OZ zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

13. Podľa § 27 ods. 3 OZ ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

14. Podľa § 231 písm. a) zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

15. Podľa § 244 CMP súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

16. Podľa § 248 ods. 1 CMP konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

17. Podľa § 248 ods. 2 CMP ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

18. Podľa § 272 CMP súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

19. Podľa § 274 ods. 2 CMP v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

20. Podľa § 275 CMP súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

21. Podľa § 277 ods. 1 CMP súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

22. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 251 ods. 1 CMP trovy dôkazov platí štát.

25. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že S. E. trpí duševnou poruchou, ktorá nie je prechodného charakteru, pre ktorú nie je schopná vykonávať právne úkony (ako vyplýva zo znaleckého posudku). Vzhľadom na § 231 CMP bolo nutné obmedziť jej spôsobilosť na právne úkony len na určité právne úkony. Súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u menovanej a preto S. E. v zmysle § 10 ods. 2 OZ obmedzil v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu, ako navrhla znalkyňa, pričom sa s uvedeným návrhom stotožnil aj prokurátor a procesný opatrovník, ako aj samotná obmedzovaná a všetci títo zhodne navrhli za opatrovníka otca S. E. P. S. E., ktorý s ustanovením súhlasil.

26. V zmysle § 248 CMP v spojení s § 272 CMP preto súd ustanovil S. E. za opatrovníka jej otca P. S. E., ktorý je povinný sa o ňu starať, chrániť jej záujmy, zastupovať ju a spravovať jej majetok v rozsahu, v ktorom nemôže konať samostatne. Jedná sa o jej blízkeho príbuzného - otca, ktorý sa o ňu postará a súhlasil s funkciou opatrovníka.

27. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Na pojednávaní konanom dňa 16.12.2020 sa po vyhlásení rozsudku všetci prítomní účastníci (navrhovateľ, prokurátor, procesný opatrovník, obmedzovaná) vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 zákona č. 161/2015 Z.z.). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 zákona č. 161/2015 Z.z.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Účastník konania, ktorý sa vzdal práva podať odvolanie, nemá takéto právo.